

Program

- 9.00 - 9.30** **REGISTRERING OG KAFFE**
- 9.30 - 9.40** **VELKOMST**
Birte Østergaard, formand, lektor, ph.d., Enheden for Sygeplejeforskning, SDU
- 9.40 - 10.00** **FAMILIE FOKUSERET SYGEPLEJE**
Birte Østergaard, lektor, ph.d., Enheden for Sygeplejeforskning, SDU
- 10.00 - 10.30** **NETVÆRKSFOKUSERET SYGEPLEJE**
Pia Riis Olsen, klinisk sygeplejespecialist, ph.d., Onkologisk afdeling, AUH
- 10.30 - 11.00** **FLERFAMILIEBASERET INTERVENTION, MED FOKUS PÅ HÅNDBLIVNING AF MÅLTIDET I ANOREKSIRAMTE FAMILIER**
Helle Koch-Christensen, Koordinator, sygeplejerske, MKS, Spiseforstyrrelsesteamet, Børne- og Ungdomspsykiatri Kolding
- 11.00 - 12.30** **NETVÆRKSDANNELSE OG FROKOST** Der serveres en sandwich og en vand
- 12.30 - 13.30** **GENERALFORSAMLING** for alle
- 13.30 - 14.00** **FAMILIECENTRERET SYGEPLEJE I TIDLIGT HJEMMEOPHOLDSORDNING FOR TIDLIGT FØDTE BØRN OG FAMILIER**
Anne Brødsgaard, klinisk forsker ph.d., Neonatalafdelingen, Hvidovre Hospital
- 14.00 - 14.30** **KAFFE**
- 14.30 - 15.00** **INDVANDRER FAMILIESYGEPLEJE**
Dorthe Nielsen, ph.d., klinisk sygeplejeforsker / adjunkt, Indvandrer Medicinsk Klinik, OUH
- 15.00 - 15.30** **DISKUSSION OG OPSAMLING PÅ DAGEN**

Hvorfor familiesygepleje?

- Udspil fra regeringen
- Udspil fra regionerne
- Udspil fra patient foreninger
- Udspil fra pårørende foreninger

Patientinddragelse

- De sundhedsprofessionelle giver information, der er tilpasset til den enkelte patient. Det gør de med henblik på systematisk at forbedre patientens vilkår for og ressourcer til at håndtere eget sygdomsforløb. Desuden for at styrke patientens mulighed for at indgå aktivt i beslutninger om – samt planlægning og gennemførelse af – behandlingen.
- De sundhedsprofessionelle er igennem hele behandlingsforløbet i systematisk dialog med patienten om dennes individuelle viden, præferencer og ressourcer i relation til håndtering af sygdomsforløbet. Desuden i relation til beslutninger om – samt planlægning og gennemførelse af – behandlingen.
- De sundhedsprofessionelle respekterer patientens viden, præferencer og ressourcer og lader systematisk denne viden indgå i beslutninger om – samt planlægning og gennemførelse af – behandlingen.

(<http://www.vibis.dk/>)

Pårørendeinddragelse

- Patienten identificerer den/de pårørende (med mindre patienten er inhabil).
- Patienten træffer beslutning om, hvorvidt pårørende skal inddrages.
- Sundhedsvæsenet indhenter og anvender de pårørendes viden og ressourcer i det omfang patient og pårørende ønsker, med henblik på at anvende dette i patientens forløb.
- Sundhedsvæsenet afdækker systematisk pårørendes præferencer og behov, så der eventuelt kan skabes målrettede indsatser specifikt for den pårørende

(<http://www.vibis.dk/>)

Familiesygepleje – et paradigmeskift

- Familiesygepleje forudsætter en begrebsmæssig ændring, eller et paradigmeskift, for at kunne udfolde plejen fra hovedsageligt at være fokuseret på patienten, til både at inkludere patienten og hans/hendes familie.

(Østergaard & Wagner 2014)

Kært barn har mange navne

- Family Health Care Nursing
- Family navigator nurse
- Family orientated nursing
- Family focused nursing
- Family system nursing
- Family centered nursing

Family Nursing

- Integration of nursing care to **both** the family as a whole **and** individual family members, with attention to relationships among members”

(Denham, 2003; Friedman, Bowden, & Jones, 2003; Wright & Leahey, 2013)

- Family-focused nursing care should be a standard of practice across the lifespan, as cultural, spiritual, ethnic, and personal preferences are considered

(IFNA, 2013: Position Statement on Pre-Licensure Family Nursing Education)

Hvad er familien?

- Der eksisterer ingen universel anerkendt definition
 - *Lovformelig*: Relationer gennem blodsband, adaption, værgeforhold eller ægteskab
 - *Biologisk*: Genetisk biologisk netværk blandt mennesker
 - *Sociologisk*: Gruppe af mennesker der lever sammen
 - *Psykologisk*: Gruppe med stærke emotionelle bånd

(Kaakinen et al, 2010)

Familie - definition

- The family is a self-identified group of two or more individuals whose association is characterized by special terms, who may or may not be related by bloodlines or law, but who function in such a way that they consider themselves to be a family.

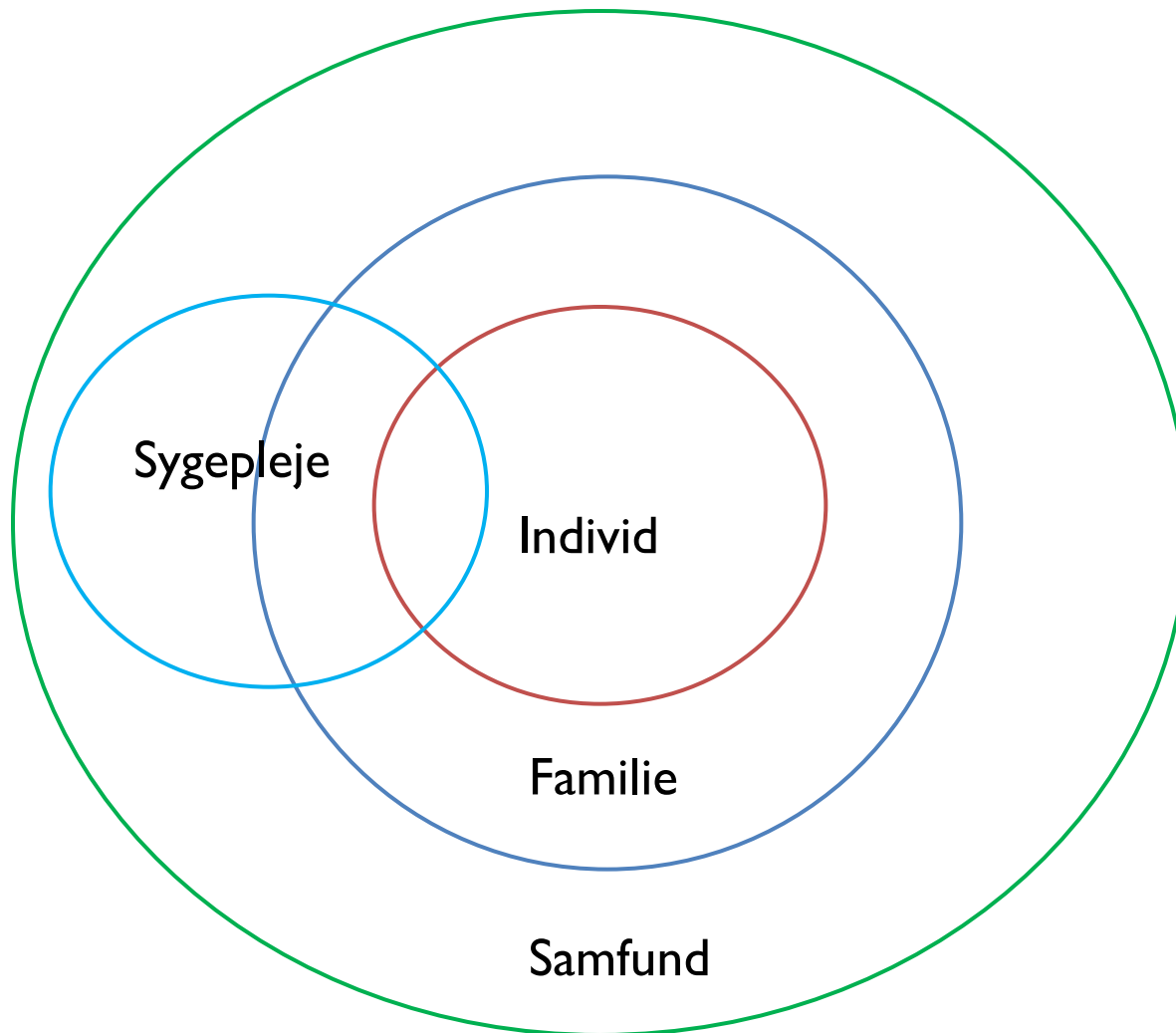
(Whall, 1986)

- Family refers to two or more individuals who depend on another for emotional, physical and, and economical support. The members of the family are self-defined.

(Hanson, 2005)

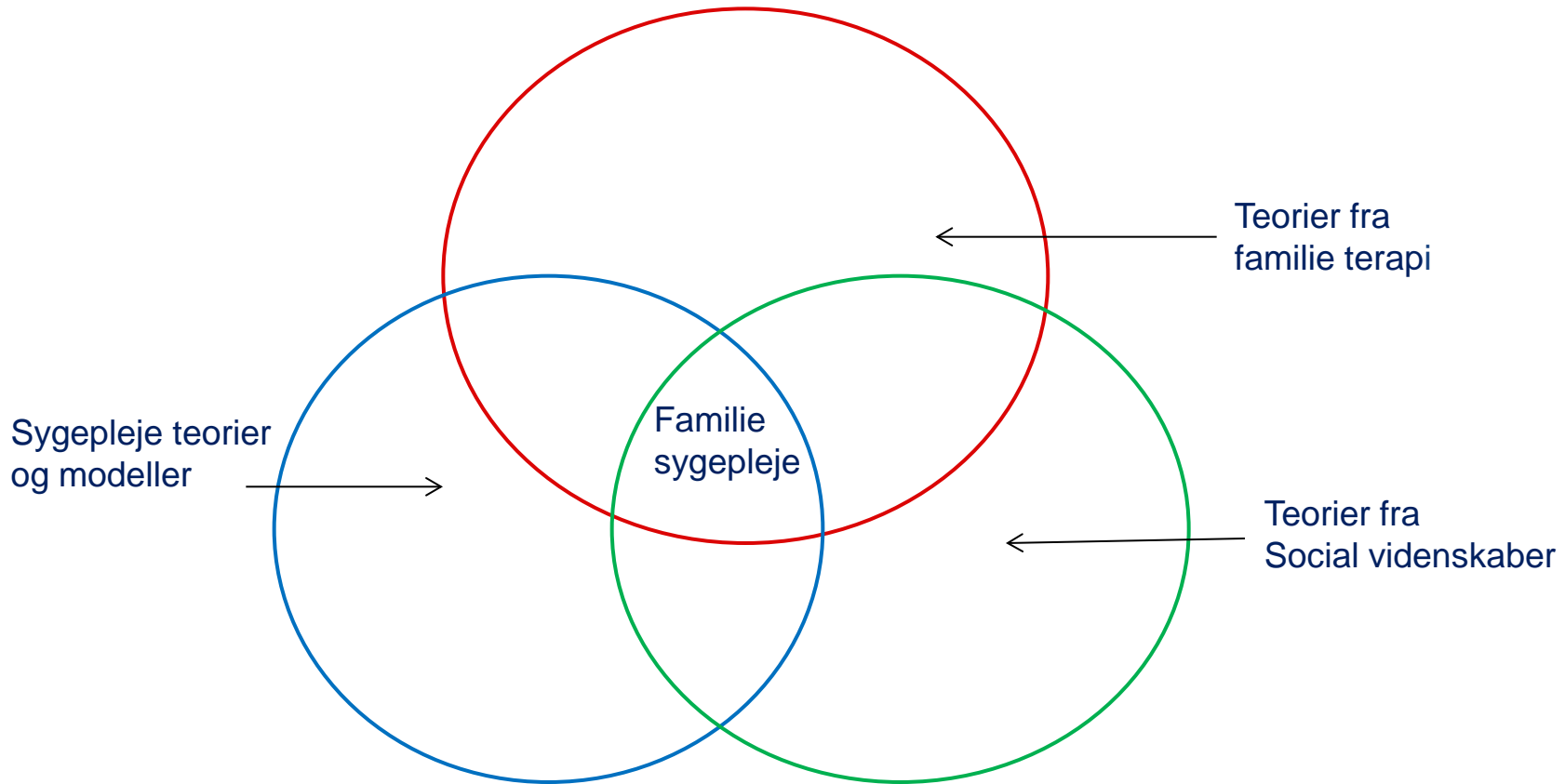

Begrebsmæssig ramme

Kaakinen et al, 2010

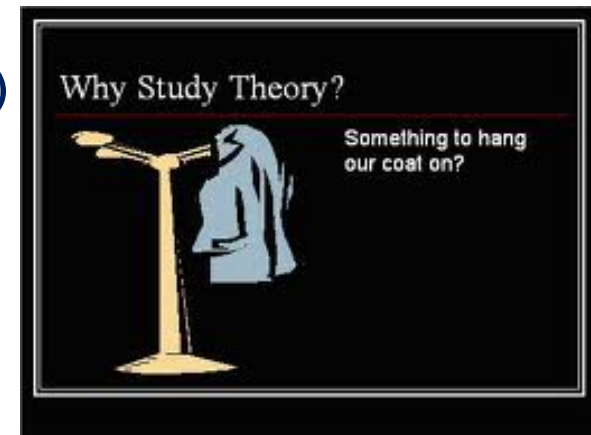
Familiesygepleje praksis

Kaakinen et al, 2010

Sygepleje teorier og modeller

- Nightingale (1859)
- Rodgers teori om det unitære menneske (1970)
- Roy's adaptationsmodel (1976)
- Johnson's adfærds system model for sygepleje (1980)
- King's teori om målopfyldelse (1981)
- Neuman's system model (1983)
- Orem's egenomsorgsmodel (1983)
- Parse's Human becoming theory (1992)
- Friedeman's referenceramme for systemisk organisering (1995)
- Denham's family health model (2003)

Teorier fra familierterapi

- Strukturel familie terapi teori
- International familie terapi teori
- Familiesystem terapi teori

Teorier fra social videnskaber

- Strukturel funktions teori
- Symbolsk interaktionisme
- Udviklingsteori og familie livscyklus teori
- Familie system teori
- Familie stress teori
- Forandringsteori
- Transition teori

Family nursing competencies: generalist

- “All pre-licensure nursing students must be engaged in learning about the importance of the family to individual health and wellbeing, and to assess, plan, implement and evaluate family-focused interventions.”

(Leibold et al., 2013, p. 4)

- Family members as well as family relationships should be included in the assessment processes, plans for delivery of nursing actions, and evaluation of care outcomes.

(IFNA, 2013: Position Statement on Pre-Licensure Family Nursing Education)

Family nursing competencies: generalist

- therapeutic communication skills with families and groups as the means to enact family nursing assessment and intervention
- appreciation of multiple forms of diversity
- critical reflection about the nurse's beliefs about families, health, family nursing
- approaches to effective partnering or collaboration
- integration of family needs and desires for health and in illness
- collaborative goal setting and outcome measurement
- individual and family empowerment
- intentionally family-focused actions
- links between individual, family, community, and health systems
- coordinated care that includes the lived experiences of individuals and families
- critical reflection that weighs the value of individual and family outcomes, and
- policies that address individual and family care needs.

(IFNA, 2013: Position Statement on Pre-Licensure Family Nursing Education)

Family nursing competencies: generalist

- Enhance and promote family health.
- Focus nursing practice on families' strengths; the support of family and individual growth; the improvement of family self-management abilities; the facilitation of successful life transitions; the improvement and management of health; and the mobilization of family resources.
- Demonstrate leadership and systems thinking skills to ensure the quality of nursing care with families in everyday practice and across every context.
- Commit to self-reflective practice based on examination of nurse actions with families and family responses.
- Practice using an evidence-based approach.

(IFNA Family Nursing Practice Committee, 2014)

Familiens viden, præferencer og ressourcer

- Family Assessment and Intervention Model
- Friedman Family Assessment Model
- Calgary Family Assessment og Intervention Model

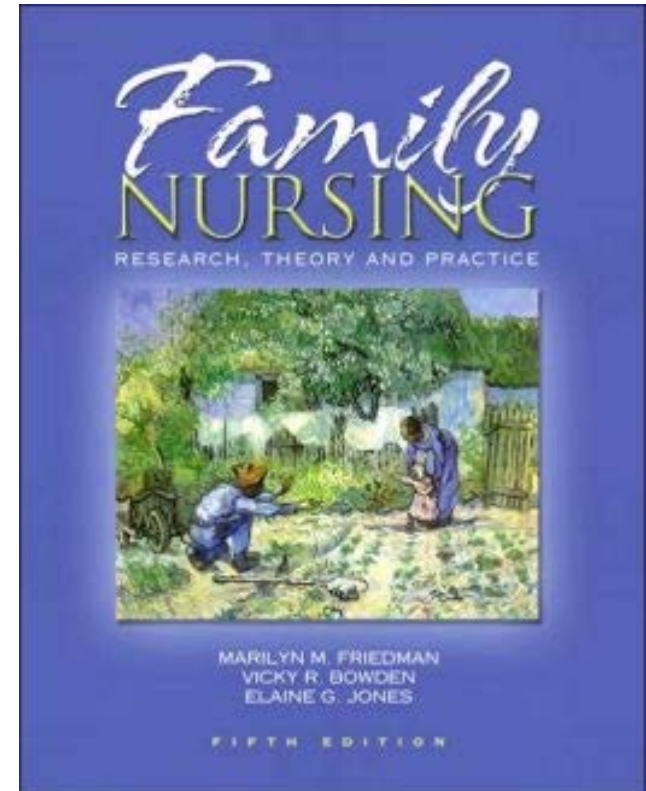
Family Assessment and Intervention Model

- Baseret på Neuman's health care systems model
- Hovedsagelig rettet mod familier med stress og fokus på:
 - Sundhedsfremme, aktiviteter, problem identifikation, familiefaktorer
 - Familiereaktioner og ustabilitet
 - Genoprettelse af familie stabilitet og funktion
- Indeholder et instrument til bedømmelse af:
 - Generelle familie system stressorer
 - Specifikke familie system stressorer
 - Familie system styrker
- Let at administrere – snæver i tilgangen

Friedman Family Assessment Model

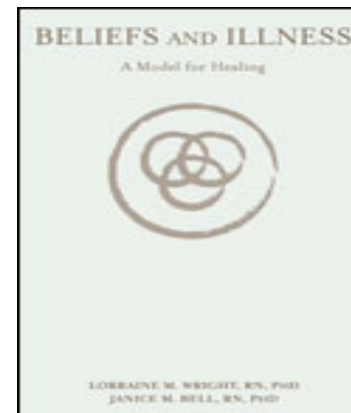
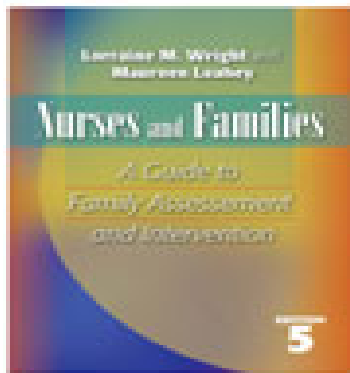
- Baseret på en strukturel – funktionel ramme plus udviklings og system teori
- Fokus på familiens struktur, funktioner (aktiviteter og hensigter) og relationer med andre sociale systemer
- Anvendes oftest i hjemmeplejen og sundhedsplejen
- Store mængder data som ikke nødvendigvis er relateret til problemet - ingen kvantitative data

Calgary Family Assessment and Intervention Model

The Illness Beliefs model

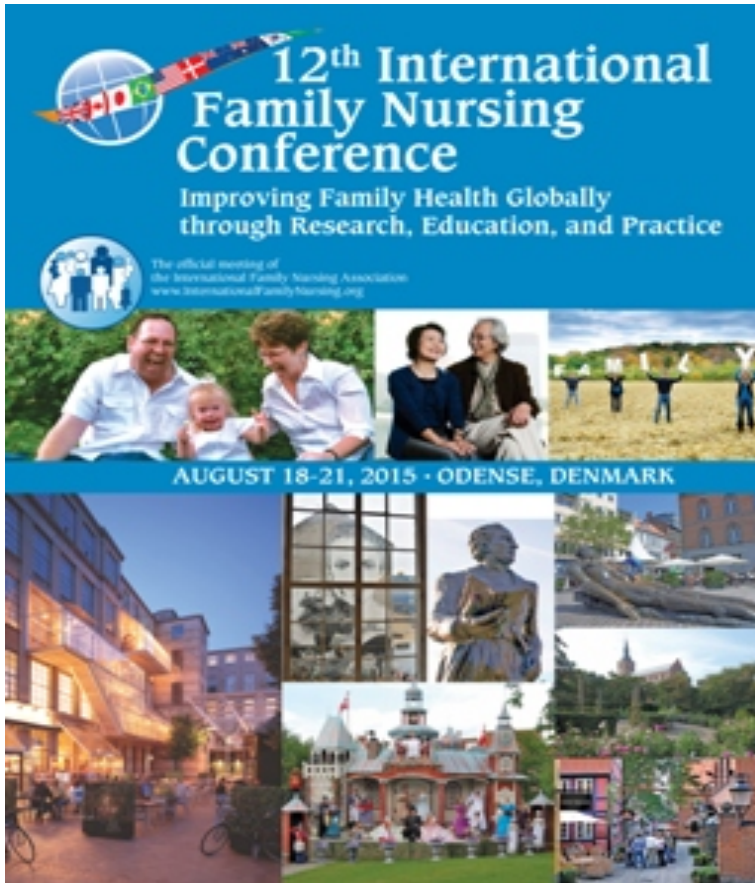
- Baseret på systemteori, cybernetik, kommunikationsteorier, forandringsteorier og biology of cognition
- Fokus på balance mellem forandring og stabilitet i familien
 - Afdækning af familiens struktur, udvikling og funktion
 - Konkrete strategier til fremme, udvikling og opretholdelse af familiens funktion indenfor Kognitive, affektive og adfærdsmæssige funktioner
- Begrebsmæssigt stærk – kræver detaljerede studier

Hvor står vi så – og hvor går vi hen?

Organisation

12th International Family Nursing Conference Odense, August 2015

- International Family Nursing Association
- Nordisk Netværk for familiesygepleje
- Dansk Selskab for Familiesygepleje

4th Nordic Conference in Family Focused Nursing Odense, September 2014

Uddannelse

- Sundhedsfremmende samtaler
Linnéuniversitet, Kalmar, Sweden

- Externship - Workshop Advanced
Family Nursing

- September 23-26, 2013
University of Southern Denmark

- Studieordning til diplommodul
godkendt og udbydes i løbet af 2015

- Studieordning til kandidatmodul
under udarbejdelse og udbydes i
2015

- Gæsteforsker Romy Mahrer Imhof,
RN. PhD

Universität
Zürich^{UZH}

Forskning

- Heart Failure Family Trial
 - Selvvurderet familiefunktion, -sundhed og social støtte
 - Livet med hjertesvigt: Deltagernes oplevelser og erfaringer med Familie Fokuseret Sygepleje.

4 artikler i review proces
1 artikel publiceret
1 bogkapitel publiceret
- Familie Fokuseret Sygepleje til patienter med glioblastom og deres pårørende

1 artikel publiceret
1 artikel under udarbejdelse
- Oversættelse og validering af spørgeskema

1 artikel i review proces
1 artikel under udarbejdelse
- Systematisk litteraturstudie af interventioner

1 artikel under udarbejdelse
- Familie Fokuseret Sygepleje til ældre medicinske patienter og deres familie

1 artikel under udarbejdelse
- Familiesygepleje til 70+ årige patienter i overgangen efter endt behandling for cancer

Ph.d. projekt under forberedelse
1 artikel publiceret

Klinisk praksis

- Flere kliniske afdelinger har familiesygepleje som indsatsområde
- Implementering på medicinsk afdeling Svendborg Sygehus godt i gang

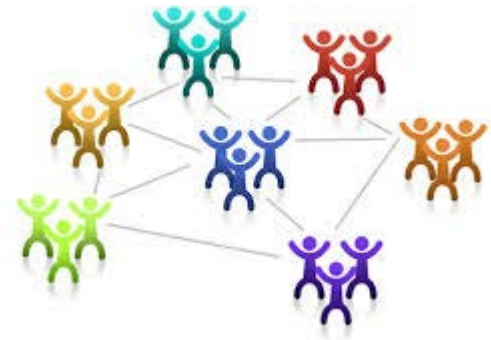

Udfordringer fremover

- Uden sundhedsreformer vil familiesygeplejen fortsat være usynlig i et sundhedssystem der bygger på individuelle behov for akut pleje og behandling
- Behov for aktiv og politisk involvering af familiesygeplejersker lokalt, nationalt og internationalt for at gennemføre forandringer
- Behov for synlige og aktive ledere for at gennemføre implementering i forskning, uddannelse og klinisk praksis
- Essentielt at der er krav om kompetencer i familiesygepleje på alle niveauer af sygeplejeuddannelsen
- Udøvelse af familiesygepleje baseres på teoretisk-praksis og praksis-teoretisk evidens.

Netværksdannelse

- **Organisation:**

Karin Dieperink

Helle Koch-Christensen

- **Forskning**

Hanne Konradsen

Anne Brødsgaard

- **Uddannelse:**

Birte Østergaard

Lone Hougaard

- **Klinisk praksis**

Annette Lund

Dorthe Nielsen

HANDLER GIVE
NETVÆRKSRELATIONER
EDUCATIONER
NETVÆRK^{AT}
OM
DET NETWORKING
NETWORK